

nemføres en arkæologisk undersøgelse, eller at fortidsmindet skal søges erhvervet. Det vil blive lagt til grund for beslutningen, at der ved en eventuel udgravning vil fremkomme væsentlig ny viden.

Denne vurdering har hidtil fundet sted i Det Arkæologiske Nævn, som nedlægges. Det er i denne forbindelse forudsat, at der under museumsstyrelsen etableres et udvalg af arkæologiske eksperter, som inddrages i forbindelse med vurderinger af undersøgelsers væsentlighed og mulighed for at tilvejebringe ny viden. Udvalgsstrukturen forudsættes tilrettelagt efter samme principper som for Det Arkæologiske Nævn og skal bestå af den højeste faglige ekspertise på feltet, både inden for forhistorisk tid, middelalder og marinarkæologien. Ved større undersøgelser bør der ned sættes en særskilt følgegruppe, der får til opgave at sikre, at den viden, der fremkommer ved undersøgelsen, til enhver tid svarer til de ressourcer, der anvendes. Det vil påhvile museumsstyrelsen at føre tilsyn med de undersøgelser, der er iværksat, og om fornødent lukke disse undersøgelser, såfremt resultaterne ikke lever op til forventningerne.

Til stk. 4.

Bestemmelsen er ny. Bestemmelsen fastslår, at udgiften til en arkæologisk undersøgelse afholdes af den, for hvis regning et jordarbejde skal udføres.

Der er ved forslaget lagt vægt på, at der for såvel offentlige som private jordarbejder gælder en ordning, der indebærer et økonomisk incitament for den anlægsansvarlige til at inddrage museerne så tidligt som muligt i anlægsprocessen. Der er ligeledes lagt stor vægt på, at der etableres en finansieringsordning, der kan følge aktivitetsniveauet i bygge- og anlægssektoren.

Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med bestemmelserne i §§ 23-26 om en tidlig inddragelse af de arkæologisk arbejdende museer i forbindelse med den fysiske planlægning og ved forberedelse af konkrete jordarbejder. Denne inddragelse sigter som nævnt mod, at den anlægsansvarlige i videst muligt omfang kan tilrettelægge arbejdet, så udgifterne til eventuelle arkæologiske undersøgelser begrænses mest muligt. Omlægningen er ikke udtryk for et mindsket statsligt økonomisk engagement, idet de hidtidige bevillinger vil blive anvendt til dækning af de udgravninger, der er omfattet af bestemmelserne i stk. 5, samt til en ny tilskudsordning, jf. stk. 6 (jf. også bemærkningerne til § 26, stk. 2. om tilskudsordning til større forundersøgelser).

De ændrede finansieringsprincipper vil have uændret virkning for offentlige myndigheder, som allere-

de i dag afholder udgifter til de arkæologiske undersøgelser.

Som noget nyt vil private kunne pålægges at afholde udgifter til arkæologiske undersøgelser i forbindelse med et jordarbejde, jf. dog stk. 5, nr. 1-3.

I tilfælde af at private tilrettelægger byggerier, så jordarbejdet ikke indebærer en risiko for at ødelægge fortidsminder, vil der ikke være udgiftsmæssige konsekvenser forbundet med nyordningen. Det vil i en kommende tilskudsordning, jf. stk. 6, blive lagt til grund, at der i situationer, hvor udgiften til en arkæologisk undersøgelse er meget høj i forhold til anlægsarbejdets samlede omkostninger, vil kunne ydes et statsligt tilskud.

Det er ligeledes forudsat, at museumsstyrelsen får kompetence til på vegne af kulturministeren at træffe beslutning om gennemførelsen af en arkæologisk undersøgelse, herunder budgettet for undersøgelsen samt dens eventuelle standsning, hvis det viser sig, at den ikke vil føre til de forventede resultater.

Budgettet omfatter udgifter til undersøgelsen, inklusive beretning, evt. naturvidenskabelige undersøgelser og nødvendig konservering samt administrative omkostninger, der er forbundet med den konkrete undersøgelse. Budgettet er som udgangspunkt bindende for det kulturhistoriske museum, der er ansvarlig for undersøgelsens gennemførelse. Spørgsmålet om en eventuel overskridelse af budgetrammen vil i givet fald skulle drøftes mellem det pågældende museum og museumsstyrelsen. Efter undersøgelsens afslutning fremsender museet regnskab og beretning til museumsstyrelsen og den anlægsansvarlige.

Til stk. 5, nr. 1.

Bestemmelsen er ny. Bestemmelsen fastslår, at staten fortsat skal finansiere arkæologiske undersøgelser, såfremt årsagen til undersøgelsen er erosion eller jordarbejde i forbindelse hermed eller jordarbejde udført som led i dyrkning af almindelige landbrugsafgrøder eller som led i almindelig skovdrift, jf. også bemærkningerne til § 26, stk. 2. Baggrunden herfor er, at nedbrydningen af jordlagene over fortidsminderne er sket gennem en længere periode. Det anses derfor for rimeligt, at udgifterne til arkæologiske undersøgelser fortsat afholdes af staten.

Ved dyrkning af almindelige landbrugsafgrøder forstås i denne sammenhæng jordbearbejdning, som landbruget foretager jævnlige eller lejlighedsvis med henblik på at skabe gode betingelser for dyrkningen. Større ændringer i benyttelsen af jordarealer - fx en jordbearbejdning af arealer med henblik på at plante juletræer eller andre træsorter - afholdes af den, for